

**Οι προκλήσεις μίας κοινωνικής
επιχείρησης.**

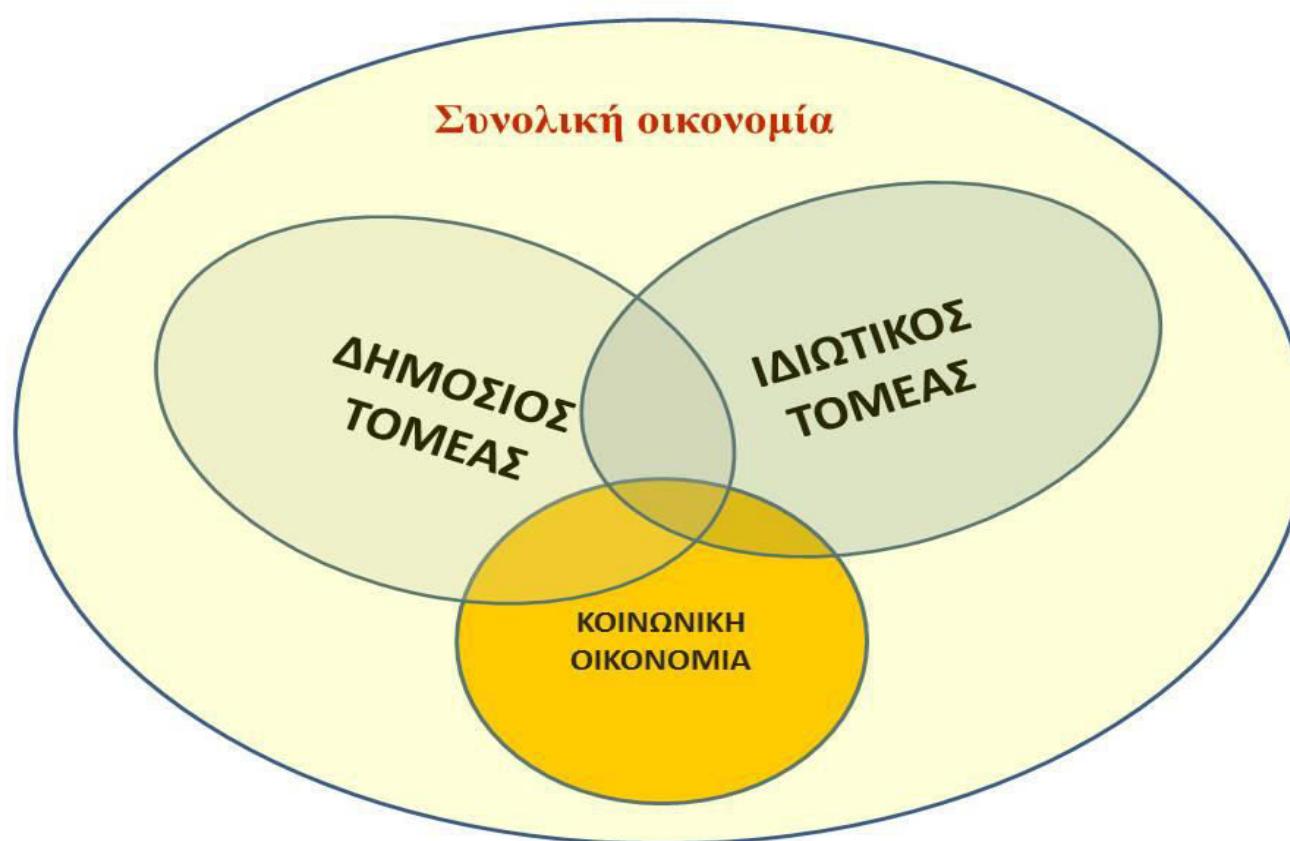
Ελληνικό & Διεθνές Περιβάλλον

**Στυλιανός Κατωμέρης
Κοινωνικός Επιχειρηματίας
MSc Κοινωνικής Πολιτικής Παντείου**

24/04/2017

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

Το πεδίο της Κοινωνικής Οικονομίας

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

Οι Συνεταιρισμοί

Τι είναι Συνεταιρισμός (ICA)

**Συνεταιρισμός (cooperative ή coop) είναι
η μη κερδοσκοπική, εθελοντική και αυτόνομη ένωση
ανθρώπων,**

**η οποία εξυπηρετεί τις κοινές οικονομικές, κοινωνικές,
πολιτιστικές ανάγκες και φιλοδοξίες των μελών**

**μέσω μιας από κοινού ιδιόκτητης και δημοκρατικά
ελεγχόμενης επιχείρησης.**

Τι είναι Κοινωνική επιχείρηση

Η κοινωνική επιχείρηση είναι ένας επιχειρησιακός φορέας στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας

του οποίου κύριος στόχος είναι ο κοινωνικός αντίκτυπος αντί η δημιουργία κέρδους.

Η λειτουργία της απαντά σε επίκαιρα κοινωνικά προβλήματα τα οποία δεν μπορεί να επιλυθούν από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα,
όπως η ανεργία

Συνεταιρισμοί και Κοινωνικές επιχειρήσεις Ομοιότητες και διαφορές

Οι Συνεταιρισμοί και οι κοινωνικές επιχειρήσεις
εστιάζουν την δραστηριότητα τους στην
κοινότητα και στα μέλη της.

Η λειτουργία τους βασίζεται στις δημοκρατικές
διαδικασίες διακυβέρνησης και τον σεβασμό για
το περιβάλλον.

<https://www.engagespark.com/blog/incorporating-social-enterprise-simple-legal-guide/>

Συνεταιρισμοί και Κοινωνικές επιχειρήσεις Ομοιότητες και διαφορές

Οι Συνεταιρισμοί είναι
εθελοντική και αυτόνομη ένωση ανθρώπων,
η οποία εξυπηρετεί τις κοινές οικονομικές,
κοινωνικές, πολιτιστικές ανάγκες και φιλοδοξίες

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις έχουν κύριο στόχο
τον αντίκτυπο (αποτύπωμα) στην κοινότητα. Η
εργασιακή ένταξη των μελών προέρχεται από την
επιτυχία στον παραπάνω στόχο

Οι προκλήσεις της κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Κοινωνικές Συνεταιριστικές επιχειρήσεις Στην Ελλάδα 2011-2016

1142

Κοιν.Σ.Επ.

841

Κοιν.Σ.Επ.
ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Στοιχεία Σεπτέμβριος 2016

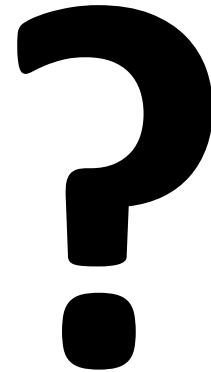
301

ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

26,35%

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση
και Συνεταιρισμός Εργαζομένων

Τα κίνητρα

Οι προκλήσεις

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση
και Συνεταιρισμός Εργαζομένων

Εργασιακή ένταξη

Επιχειρηματικότητα

Ο ΝΟΜΟΣ 4430/2016

Υποστηρικτικά μέτρα (Άρθρο 5)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Συμμετοχή των Φορέων Κοινωνικής
και Αλληλέγγυας Οικονομίας
σε υποστηρικτικά μέτρα

1. Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση από το Ταμείο
Κοινωνικής Οικονομίας, το Εθνικό Ταμείο Επιχειρημα-
τικότητας και Ανάπτυξης, σύμφωνα με την περίπτωση
γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του άρθρου δεύτερου του
Κεφαλαίου Α' του Ν. 3912/2011 (Α' 17) και μπορεί να υπά-
γονται στις διατάξεις του Ν. 3908/2011 (Α' 8).

Επενδυτικός Νόμος

Νέος 4399/22-6-2016

Υποστηρικτικά μέτρα (Ν. 3912/2011 (Α' 17)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 17

17 Φεβρουαρίου 2011

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3912

Σύσταση Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας
και Ανάπτυξης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο
Σύσταση εταιρείας

4. Η εποπτεία της Εταιρείας, όσον αφορά τη χάραξη της πολιτικής της και του προγράμματος δράσης της, καθώς και για θέματα που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό της και για την υλοποίηση της επενδυτικής και αναπτυξιακής πολιτικής της προς επίτευξη του σκοπού της, ασκείται από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Άρθρο 2
Επωνυμία

Υποστηρικτικά μέτρα (Ν. 3912/2011 (Α' 17)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 4

γ) Η προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας και ειδικότερα η πρόσβαση στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων ή άλλων οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας, καθώς και η πρόσβαση στη χρηματοδότηση για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, στο πλαίσιο της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

Ο ΝΟΜΟΣ 4430/2016

Υποστηρικτικά μέτρα (Άρθρο 5)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

2. Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να εντάσσονται σε προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας και σε προγράμματα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) για τη στήριξη της εργασίας.

3. Οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα Ν.Π.Ι.Δ.-φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μπορεί να παραχωρούν με απόφαση του διοικητικού τους οργάνου τη χρήση κινητής και ακίνητης περιουσίας τους σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας για την ενίσχυση δραστηριοτήτων συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας, όπως περιγράφονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 2. Τα αντικείμενικά κριτήρια και η διαφανής διαδικασία παραχώρησης χρήσης κινητής ή ακίνητης περιουσίας

Ο ΝΟΜΟΣ 4430/2016

Υποστηρικτικά μέτρα (Άρθρο 5)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

των νομικών προσώπων του προηγούμενου εδαφίου ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

Με την ως άνω απόφαση καθορίζονται η διάρκεια της παραχώρησης της χρήσης, οι υποχρεώσεις του φορέα προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση, το τυχόν αντάλλαγμα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Οι εργασίες διαμόρφωσης, συντήρησης, λειτουργίας, έκδοσης πολεοδομικών ή άλλων αδειών βαρύνουν το φορέα προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση.

Ο ΝΟΜΟΣ 4430/2016 Προγραμματικές συμβάσεις (Άρθρο 6)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων κοινωνικής ωφέλειας που αναφέρονται στους καταστατικούς σκοπούς τους με αντισυμβαλλόμενους το Δημόσιο ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού. Οι ανωτέρω συμβάσεις υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνδρίου, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του Ν. 4129/2013. Με ποινή ακυρότητας, οι συμβάσεις της παρούσας παραγράφου αναρτώνται εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία σύναψης, στον ιστότοπο της Διαύγειας του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και καταχωρίζονται στο Μητρώο από το Φορέα εντός της ίδιας προθεσμίας.

Ο ΝΟΜΟΣ 4430/2016

Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας (Άρθρο 10)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Άρθρο 10

Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας

1. Συνιστάται Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία «Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας». Το Ταμείο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και εδρεύει στην Αθήνα.

2. Σκοπός του Ταμείου είναι η χρηματοδότηση προγραμμάτων και δράσεων για την ενίσχυση των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, όπως αυτοί ορίζονται στο παρόντα νόμο.

3. Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται από τον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων (εθνικό ή/και συγχρηματοδοτούμενο σκέλος), καθώς και από άλλες πηγές χρηματοδότησης.

Ο ΝΟΜΟΣ 4430/2016

Διανομή κερδών (Άρθρο 21)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Άρθρο 21

Αποθεματικά - Διανομή κερδών

1. Τα κέρδη της Κοιν.Σ.Επ. δεν διανέμονται στα μέλη, εκτός αν αυτά είναι εργαζόμενοι, οπότε εφαρμόζεται η παράγραφος 2.

2. Τα κέρδη διατίθενται ετησίως ως εξής:

α. κατά ποσοστό 5% για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού,

β. κατά ποσοστό 35% διανέμονται στους εργαζομένους της επιχείρησης, εκτός αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης του Φορέα αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση μέρους ή όλου του ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου γ',

γ. το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη γενικότερη διεύρυνση της παρανωνικής του διαστηριότητας.

Οι προκλήσεις

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η κοινωνία αγνοεί την ύπαρξη τους

Έλλειψη εκπαίδευσης στο πεδίο

Απροθυμία των κρατικών φορέων
και της Τ.Α α' και β' βαθμού

Απουσία ενεργητικών πολιτικών
και θεσμικής στήριξης

Οι προκλήσεις

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

«...το απόθεμα εμπιστοσύνης που αντλείται από τους κανόνες αμοιβαιότητας στα ανθρώπινα κοινωνικά δίκτυα με σκοπό την συντονισμένη δράση...»

Robert Putnam (2000)

Οι προκλήσεις

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Εταιρική οργάνωση
Επιχειρησιακή λειτουργία (SWOT)

Σαφής κοινωνικός στόχος

Συναντίληψη στόχων

Ικανή (κατάλληλη) ομάδα

Επιλογή με αυστηρά κριτήρια

Επιλογή Υπηρεσίας ή προϊόντος
Συμβατότητα με την αγορά στόχο

Οι προκλήσεις

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Αρχικό κεφάλαιο ή χρηματοδότηση
(στην περίπτωση παραγωγής)

Κατάλληλη Δικτύωση
Κοινότητα – Συμπράξεις

Γνώση του θεσμικού πλαισίου
Ευκαιρίες και κίνδυνοι

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

**Ελληνικό & Διεθνές
Περιβάλλον**

ΕΥΡΩΠΗ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

ΕΛΛΑΣ

Στην χώρα η κοινωνική επιχειρηματικότητα ορίστηκε αρχικά με τον νόμο 2716/1999 άρθρο 12 «ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και άλλες διατάξεις» ο οποίος ήταν η αφορμή ίδρυσης των Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) με στόχο την εργασιακή ένταξη κυρίως ψυχικά πασχόντων ατόμων.

Το 2011 ο νόμος 4019/11 όρισε την Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ) ως θεσμικό φορέα εργασιακής ένταξης και άλλων ομάδων πέραν των προαναφερομένων. Συμπεριέλαβε τις ειδικές ομάδες ανέργων 50+, μονογονεϊκές οικογένειες αναλφάβητους μετανάστες κ.α. Όπως σαφώς αναφέρθηκε στην αιτιολογική έκθεση του νόμου (Αυγ. '11) στόχος ήταν η εργασιακή ένταξη των αυξανόμενων τμημάτων πληθυσμού που πλήττονται από την ανεργία.

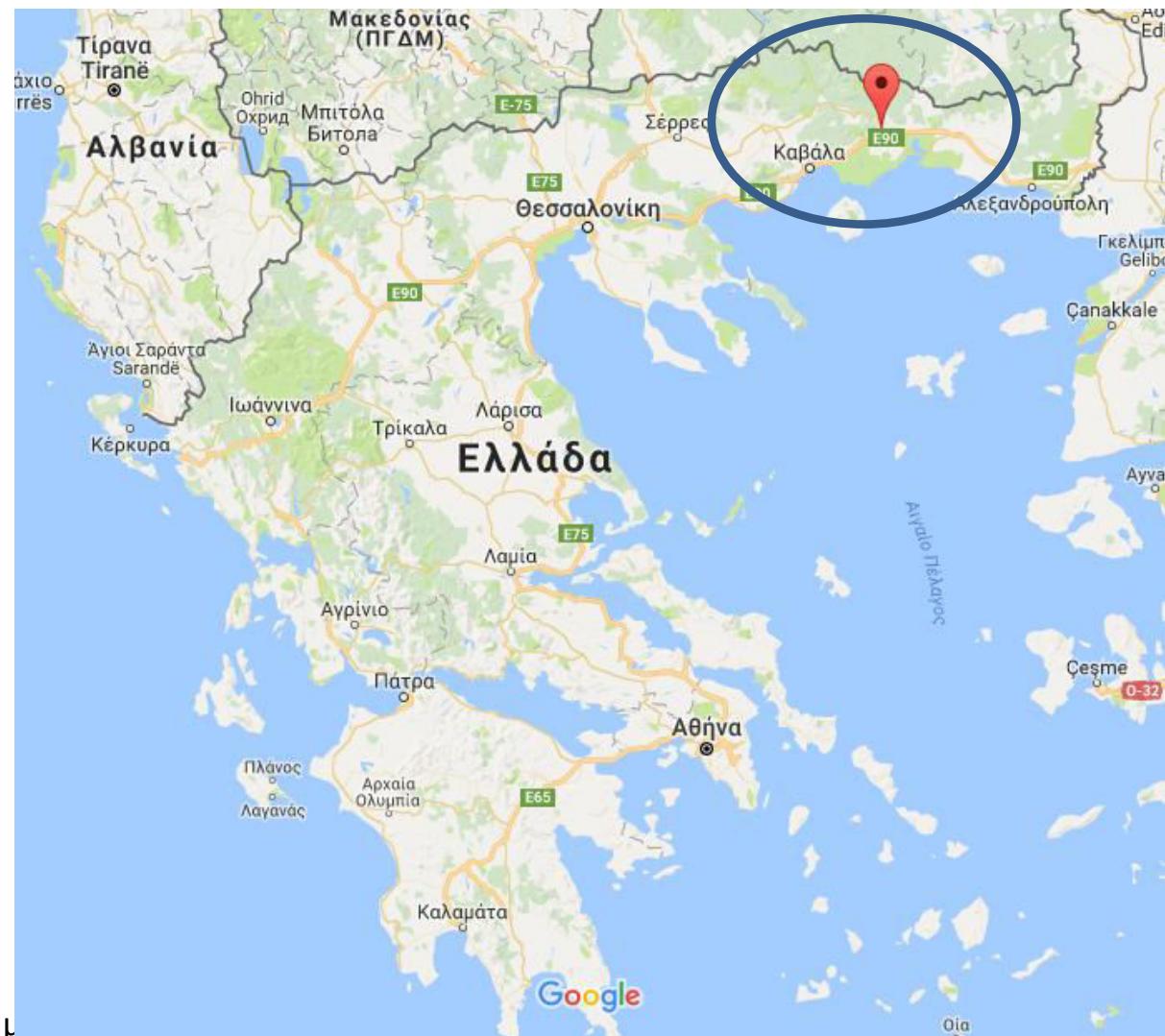
Ο πρόσφατος νόμος 4430/16 δεν άλλαξε την βασική στόχευση νόημα των προηγούμενων νόμων και προσέθεσε ένα ακόμη τύπο κοινωνικής επιχείρησης, τον συνεταιρισμό εργαζομένων. Σήμερα υπάρχουν 23 Κοι.Σ.Π.Ε και 841 Κοιν.Σ.Επ. (Σεπτ 16)

Η Κοιν.Σ.Επ. Συνεργώ
Κοινωνικά ιδρύθηκε
2015 στην Ξάνθη με
στόχευση την
δημιουργία νέων θέσεων
σε ευάλωτες κοινωνικές
ομάδες του πληθυσμού.

Το έχει πετύχει
συλλέγοντας τα άχρηστα
υφασμάτινα
υπολείμματα της
βιομηχανίας στρωμάτων
Coco Mat στην πόλη της
Ξάνθης, με τα οποια
κατασκευάζει είδη
δώρου και άλλα
υφασμάτινα
αντικείμενα.

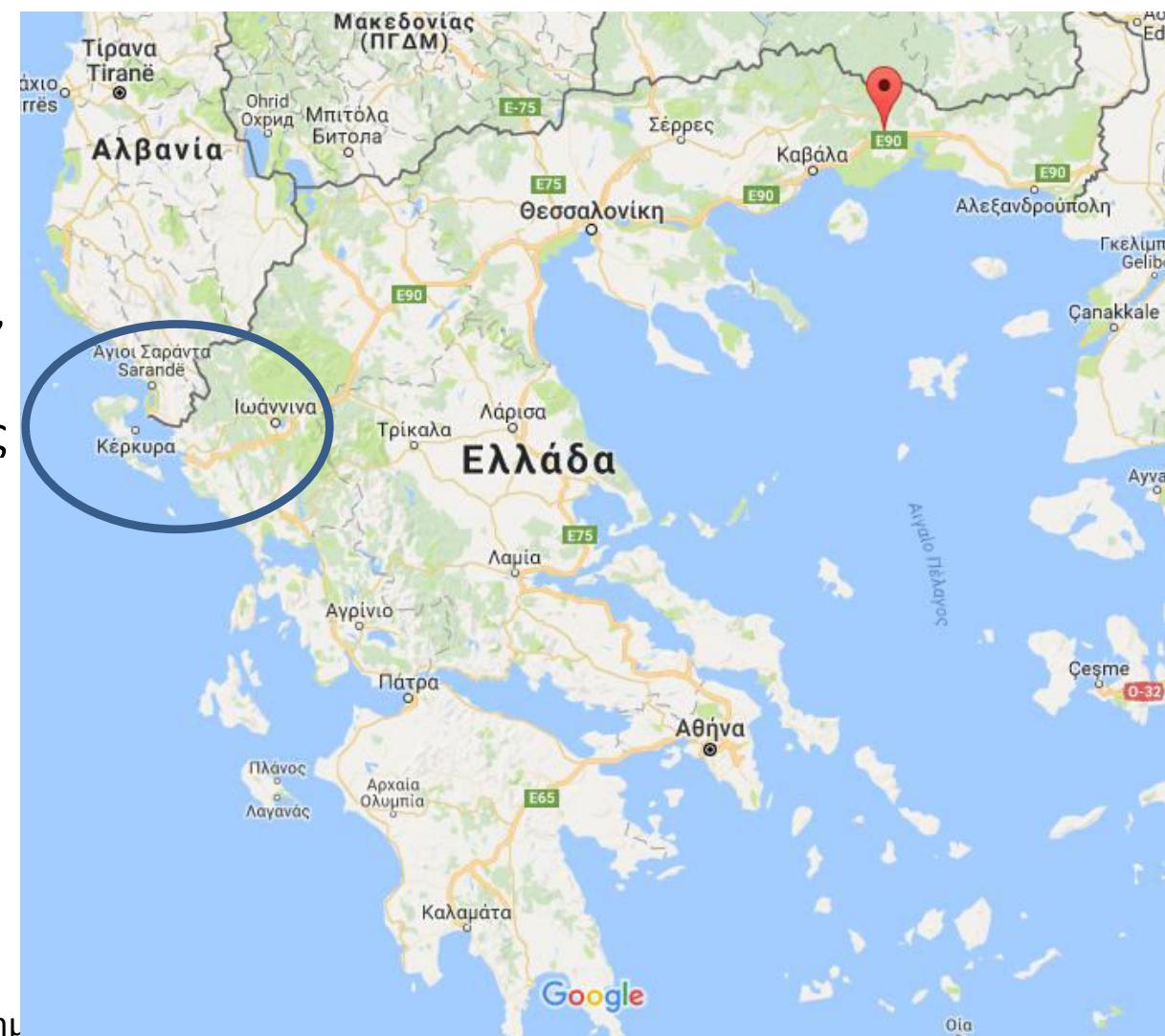

Κοιν.Σ.Επ. Συνεργώ Κοινωνικά

Ο Κοι.Σ.Π.Ε Κέρκυρας «Νέοι Ορίζοντες» ιδρύθηκε το 2005 και λειτουργεί ταυτόχρονα ως εμπορική και παραγωγική επιχείρηση αλλά και ως Μονάδα Ψυχικής Υγείας. Διαθέτει Συνεργείο καθαρισμού εσωτερικών και εξωτερικών χώρων. Κυλικείο – Καφενείο, Καφέ - ουζερί στο ιστορικό κέντρο της Πόλης, υπηρεσίες στάθμευσης, εργαστήριο προϊόντων Άρτου – Ζαχαροπλαστικής και Catering - υπηρεσίες παροχής εστίασης και απασχολεί 100 εργαζομένους στην πλειοψηφία τους μέλη ευπαθών ομάδων

Κοι.Σ.Π.Ε Κέρκυρας «Νέοι Ορίζοντες»

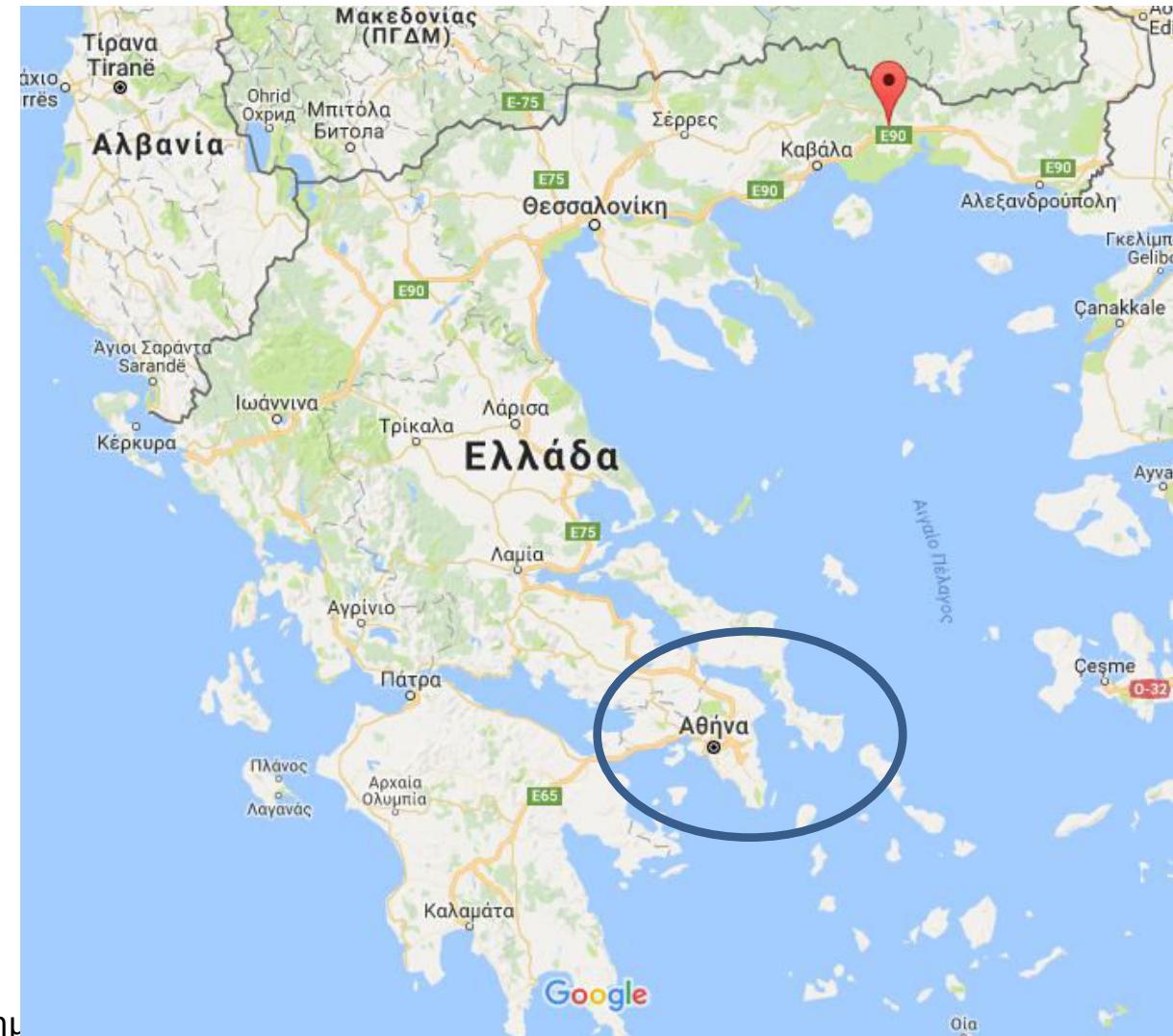

Κοι.Σ.Π.Ε Αθηνά Ελπίς

Ο Κοι.Σ.Π.Ε Αθηνά Ελπίς
ιδρύθηκε το 2011 με
σκοπό την εργασιακή
ένταξη ευπαθών ομάδων
του πληθυσμού.

Προσφέρει υπηρεσίες
Καθαρισμού (συνεργεία),
φωτοτυπείο στο
υγειονομικό τμήμα της
Περιφέρειας Αττικής,
εστιατόριο στον
Κεραμεικό, και διαθέτει
οργανωμένη υπηρεσία
συμβουλευτικής
υποστήριξης. Απασχολεί
25 εργαζομένους εκ των
οποίων οι μισοί είναι
μέλη ευπαθών ομάδων

Στυλιανός Κατωμέρης, Κοινωνικός επιχειρηματίας

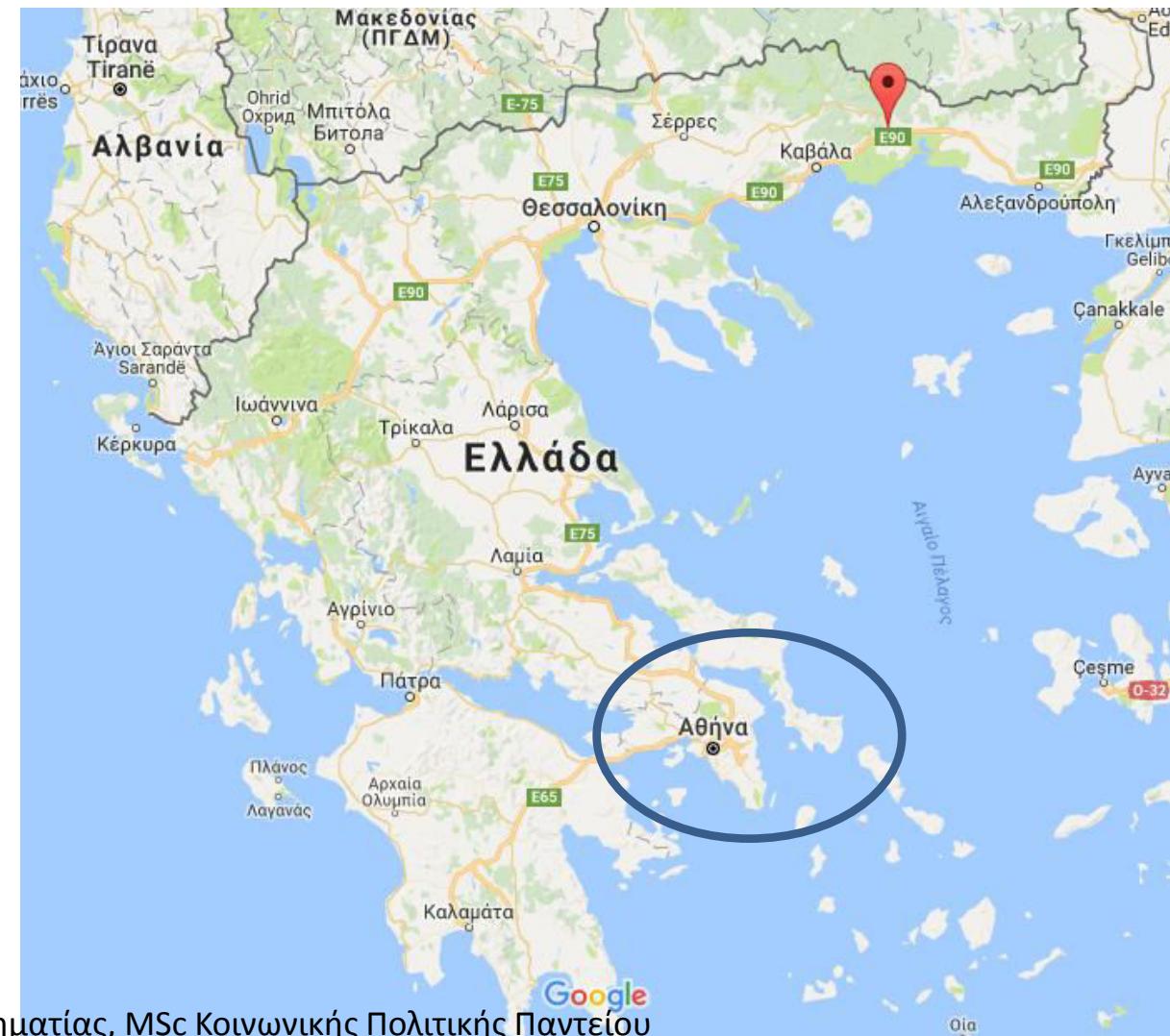
Ο Κοι.Σ.Π.Ε «Διαδρομές»

. ιδρύθηκε το 2006 με σκοπό την εργασιακή ένταξη ευπαθών ομάδων.

Δραστηριοποιείται σε τρεις βασικές επιχειρησιακές δράσεις:
Συνεργείο Καθαρισμού «Μισή Αρχοντιά»,
Πολιτιστικό καφενείο,
Γενικό Εμπόριο:
καθαριστικά-
αναλώσιμα- τρόφιμα.

Απασχολεί 18 άτομα εκ των οποίων τα 14 ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού

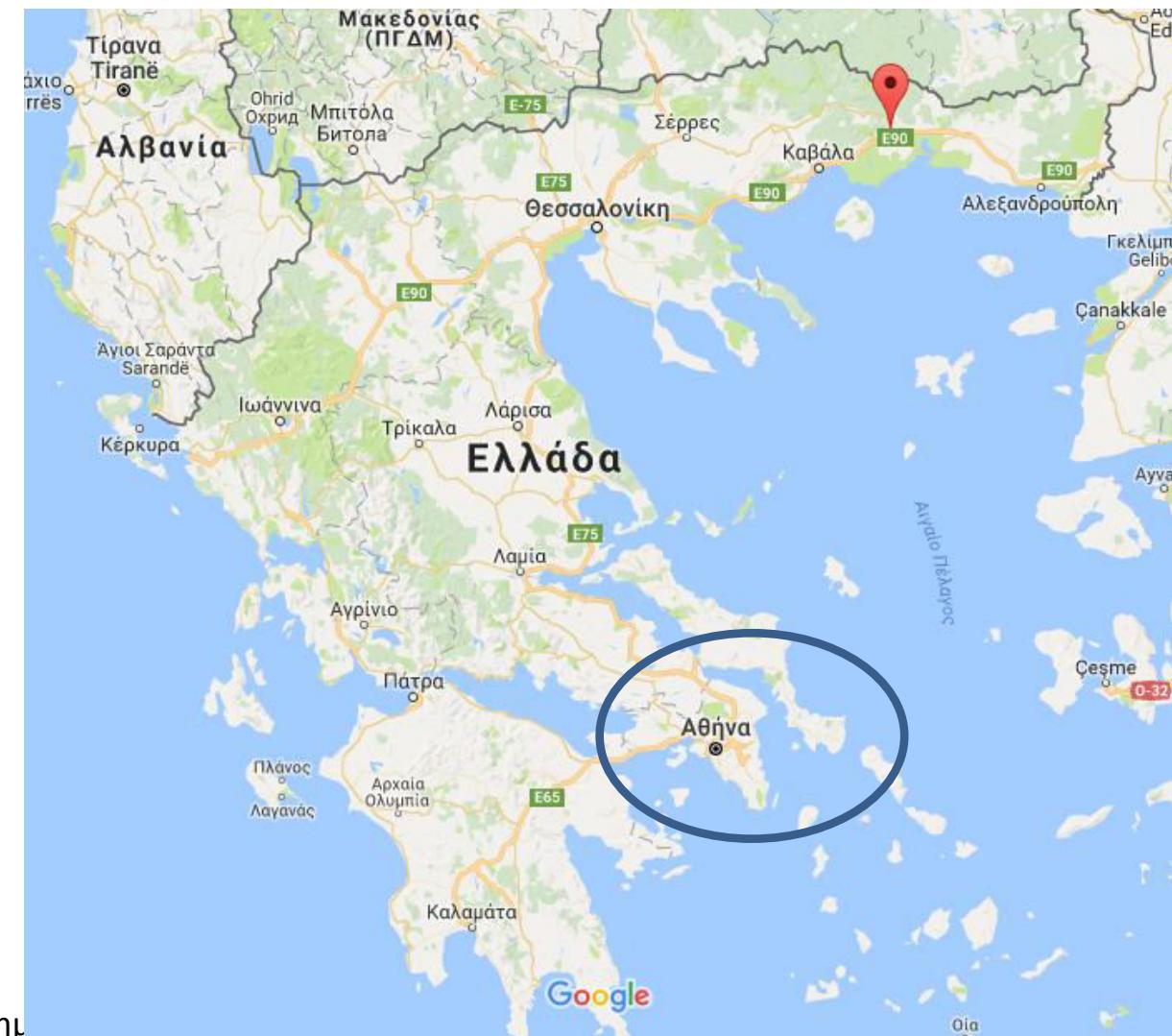
Κοι.Σ.Π.Ε Διαδρομές

Η Κοιν.Σ.Επ. ένταξης «Μύρτιλλο». ιδρύθηκε το 2013 και ανακηρύχθηκε ένα χρόνο μετά ως «The Social Enterprise of the year 2014» Ο καταστατικός της σκοπός είναι ή εργασιακή ένταξη ατόμων με ελαφρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα Η βασική επιχειρησιακή του δράση είναι η δομή εργασιακής ένταξης η οποία παρέχει υπηρεσίες εστίασης στο κοινό (καφέ και snacks). Διαθέτει επίσης πολυχώρο υψηλής αισθητικής για διάφορες εκδηλώσεις. Απασχολεί 16 άτομα εκ των οποίων τα 14 ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες.

Κοιν.Σ.Επ Μύρτιλλο

Κοινωνική επιχειρηματικότητα

ΑΓΓΛΟΣΑΞΩΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ (ΗΠΑ - Βρετανία)

Τύποι κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Κοινωνική επιχειρηματικότητα

ΑΓΓΛΟΣΑΞΩΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ (ΗΠΑ-Βρετανία)

**Αυτόνομος μη κερδοσκοπικός οργανισμός ή
Κοινωνικός οργανισμός Πρόνοιας
(CIC, Community Interest Company στην Βρετανία)**

Είναι δημόσιου συμφέροντος οργάνωση οι οποία πληροί αυστηρά κριτήρια λειτουργίας. Για να χαρακτηριστεί έτσι πρέπει να αποδεικνύει ότι το 1/3 του εισοδήματος προέρχεται από δωρεές από το κοινό (φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις) ή το δημόσιο τομέα. Εάν κάποια δωρεά από φυσικό πρόσωπο υπερβεί το 2% του συνολικού τους εισοδήματος τότε δεν συμπεριλαμβάνεται στην προϋπόθεση του 1/3.

Κοινωνική επιχειρηματικότητα

ΑΓΓΛΟΣΑΞΩΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ (ΗΠΑ-Βρετανία)

**Αυτόνομος μη κερδοσκοπικός οργανισμός ή Κοινωνικός οργανισμός Πρόνοιας
(CIC, Community Interest Company στην Βρετανία)**

- Αφορολόγητα τα έσοδα από δωρεές χορηγών.
- Δεν φορολογείται το εισόδημα από φιλανθρωπικές δραστηριότητες (π.χ έρανοι)
- Λαμβάνουν δωρεάν ή με μεγάλη έκπτωση, δημόσιες ή ιδιωτικές υπηρεσίες για την λειτουργία τους
- Φορολογούνται τα εισοδήματα από μη φιλανθρωπικές δραστηριότητες και εάν υπερβούν τα όρια μη φιλανθρωπικής δραστηριότητας, εξαιρούνται από το αφορολόγητο καθεστώς
- Οι ιδιωτικές φιλανθρωπικές οργανώσεις υπόκεινται σε συνεχή έλεγχο για αποφυγή δυσλειτουργιών και καταβάλλουν διαφόρων ειδών φόρους.
- Μπορούν να ιδρύουν Κοινωνικές επιχειρήσεις ως υποκαταστήματα με διάφορα επαγγελματικά ενδιαφέροντα και εξειδίκευση

Κοινωνική επιχειρηματικότητα

ΑΓΓΛΟΣΑΞΩΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ (ΗΠΑ-Βρετανία)

Υβριδική Κοινωνική επιχείρηση (charitable incorporated organisation στην Βρετανία)

Είναι μη κερδοσκοπική κοινωνική επιχείρηση με δυνατότητα ίδρυσης
υποκαταστημάτων κερδοσκοπικού σκοπού

- Δεν φορολογείται για τα μη κερδοσκοπικά χαρακτηριστικά της ενώ φορολογείται για τις κερδοσκοπικές δραστηριότητες της.
- Για την βιωσιμότητα της μπορεί να εξασκεί κερδοσκοπικές δραστηριότητες
- Διανέμει κέρδη στους μετόχους από την κερδοσκοπική δραστηριότητα

Κοινωνική επιχειρηματικότητα

ΑΓΓΛΟΣΑΞΩΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ (ΗΠΑ-Βρετανία)

Κοινωνική πολυμετοχική επιχείρηση (sole trader or business partnership στην Βρετανία)

Προτεραιότητα η κοινωνική αποστολή και όχι τα κέρδη.

Συνδυασμός της κοινωνικής αποστολής και κοινωνικού αντίκτυπου
με την δημιουργία κερδών για κοινωνικό σκοπό.

Κοινωνική επιχειρηματικότητα

ΑΓΓΛΟΣΑΞΩΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ (ΗΠΑ-Βρετανία)

**Κοινωνική πολυμετοχική επιχείρηση
(sole trader or business partnership στη Βρετανία)**

- Φόροι επί όλων των κερδών, δυσκολία εξισορρόπησης της διπλής αποστολής δηλαδή των κοινωνικών αποτελεσμάτων και της κερδοφορίας.
- Διανέμουν κέρδη στους μετόχους τους
- Οι μέτοχοι ενδιαφέρονται για κερδοφορία και διανομή κερδών με κίνδυνο να χάνεται ο κοινωνικός σκοπός.
- Δεν ευδοκιμεί λόγω φορολογίας

ΗΠΑ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

Ο όρος «Κοινωνική επιχείρηση» δεν έχει σαφή έννοια στις Ηνωμένες Πολιτείες. Γενικά είναι αντιληπτός ως οργανισμός που λειτουργεί στην ανοικτή αγορά ενώ ταυτόχρονα εξυπηρετεί κοινωνικούς στόχους.

Τελευταία παρουσιάζεται ενδιαφέρον για την κοινωνική επιχείρηση λόγω τάσεων περιορισμού της εξάρτησης των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων από έσοδα από εμπορικές δραστηριότητες και των δεσμών τους με άλλες εμπορικές επιχειρήσεις.

Επίσης παρουσιάζεται στροφή της κοινωνίας – λόγω των συγκυριών - προς τους κοινωνικούς στόχους ενώ παρουσιάζεται ενδιαφέρον των επιχειρήσεων για την εταιρική κοινωνική ευθύνη (CSR).

ΗΠΑ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

Από την δεκαετία του 1970 οι ΗΠΑ μείωσαν σταδιακά την οικονομική εμπλοκή τους στις υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας που παρείχε το κράτος και δημιούργησαν θεσμικό πλαίσιο της κάλυψης του κενού από τις κοινωνικές επιχειρήσεις.

Το 1996 (Salamon,1999) οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και επιχειρήσεις πραγματοποίησαν το 54% του κύκλου εργασιών των μη κερδοσκοπικών δραστηριοτήτων τους από εισόδημα για την κοινωνική πρόνοια και φροντίδα

ΗΠΑ Καλιφόρνια

ΗΠΑ Καλιφόρνια

Μη κερδοσκοπικός οργανισμός (ϊδρυση 1926 ως η κοινωνία των ανάπηρων παιδιών.
Είσοδος στο νομικό πλαίσιο 2000)

ΕΣΟΔΑ ΚΥΡΙΩΣ ΑΠΟ ΔΩΡΕΕΣ

Η Ability First προσφέρει προγράμματα ένταξης για παιδιά και ενήλικες με αναπηρίες και ειδικές ανάγκες παροχής υπηρεσιών. Βοηθάει τους αφελούμενους να ενταχθούν εργασιακά, να κοινωνικοποιηθούν μέσα από την δικτύωση και έχει σε λειτουργία 12 δομές διαμονής.

Προσωπικό 17 εργαζόμενοι

Δ.Σ. 3 μέλη (εθελοντές)

Κυβερνητική επιχορήγηση	6,754,244
Μη κυβερνητική επιχορήγηση (διάφοροι χορηγοί)	2,748,038
Κληρονομιές και δωρεές	1,290,210
Έσοδα από δραστηριότητες	1,629,457
Έσοδα	12,783,795
Κόστος προσφερομένων Προγραμμάτων	13,288,482
Καμπάνιες	679,081
Διοικητικό κόστος	2,195,717
Σύνολο λειτουργίας	16,163,360

ΗΠΑ Νέο Μεξικό

Adelante
DEVELOPMENT CENTER, Inc.

ΗΠΑ Νέο Μεξικό

Μη κερδοσκοπικός οργανισμός (ίδρυση 1978)

Η Adelante προσφέρει προγράμματα ένταξης και υποστηριζόμενης εργασίας για παιδιά και ενήλικες με αναπηρίες.

ΕΣΟΔΑ ΚΥΡΙΩΣ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΔΡΑΣΗ

Ίδρυση και λειτουργία κοινωνικών επιχειρήσεων μελών του οργανισμού στις οποίες εργάζονται άτομα με αναπηρία.

Δ.Σ. 11 μέλη (εθελοντές) και 190 εργαζόμενοι

112 άτομα με αναπηρία στις επιχειρήσεις της Adelante, 32 άτομα επιπλέον εργάζονται σε θέσεις διοίκησης και 46 άτομα εργάζονται ως εργαζόμενοι στην τοπική κοινότητα μέσω της υποστηριζόμενης εργασίας της Adelante

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις του οργανισμού έχουν τα παρακάτω αντικείμενα

- Adelante DDS Καταστροφή εγγράφων
- Adelante Development center διοικητικές υπηρεσίες
- Adelante Facilities Support Services υποστήριξη κτιρίων
- Adelante Mailing & Fulfillment Center Ταχυδρομικές Υπηρεσίες
- Adelante Contact Center Services Call center

ΗΠΑ Φλόριδα

ΗΠΑ Φλόριδα

Μη κερδοσκοπικός οργανισμός (ίδρυση 1956)

Η ARC Broward's εργάζεται χέρι-χέρι με την κοινότητα ώστε να παράσχει προετοιμασία για επαγγελματική κατοχύρωση. Παρέχει ενθάρρυνση και ευκαιρίες που δημιουργούν την αλλαγή στην ζωή των ατόμων με ειδικές ανάγκες ώστε να μπορούν να ζήσουν αξιοπρεπώς, να εκπαιδευτούν και να εργαστούν.

ΕΣΟΔΑ ΚΥΡΙΩΣ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΔΡΑΣΗ

Λειτουργεί με 10 υποκαταστήματα και παρέχει 21 προγράμματα εκπαίδευσης σε πραγματικές συνθήκες σε περισσότερα από 1.200 άτομα σε όλη την επαρχία Broward (πληθυσμός 1,896,425 κάτοικοι, απογραφή 2010).

Έχει ιδρύσει 3 επιχειρήσεις, ινστιτούτο μαγειρικής τέχνης, επιχείρηση ανακύκλωσης ηλεκτρονικών συσκευών και ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Το Δ.Σ. αποτελείται από 13 μέλη εθελοντές

Στις επιχειρήσεις εργάζονται 21 άτομα προσωπικό σε θέσεις διοίκησης και εκπαίδευσης.

ΗΠΑ Τενεσί

ΗΠΑ Τενεσί

Μη κερδοσκοπικός οργανισμός (ίδρυση 1889)

Το πανεπιστήμιο Belmont είναι μια ανθρωποκεντρική χριστιανική κοινότητα που παρέχει ακαδημαϊκή εκπαίδευση σε άτομα με διαφορετικό μαθησιακό και πολιτισμικό υπόβαθρο καλώντας τους να συμμετάσχουν σε ένα εγχείρημα αλλαγής του κόσμου μέσω της συμπόνιας και της πίστης.

ΕΣΟΔΑ ΚΥΡΙΩΣ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΔΡΑΣΗ (ΔΙΔΑΚΤΡΑ)

Το Belmont είναι ένα τα ταχύτερα αναπτυσσόμενα χριστιανικά πανεπιστήμια στις ΗΠΑ με περισσότερους από 7.700 φοιτητές από 25 χώρες.

Μέσω του Κέντρου για την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και υπηρεσιών E-Learning (CSESL) επιδιώκει να ενδυναμώσει τους μαθητές, διδάσκοντες, προσωπικό και κοινοτικούς εταίρους μέσω διαφόρων δράσεων εκτός της κατάρτισης, κυρίως παροχής υπηρεσιών-μάθησης και ερευνητικών δραστηριοτήτων οι οποίες θα επηρεάσουν την κοινωνική αλλαγή.

Το ίδρυμα (CSESL) εντός του πανεπιστημίου ορίζεται ως προς τον σκοπό του κοινωνικό και μη κερδοσκοπικό

ΕΥΡΩΠΗ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Το νομικό πλαίσιο στην χώρα είναι πολύπλευρο και επιτρέπει σε οποιαδήποτε επιχείρηση να χαρακτηριστεί ως κοινωνική αρκεί να πληροί τα κριτήρια παροχής υπηρεσιών στην τοπική κοινότητα.

Η εταιρική μορφή CIC (Community Interest Company) είναι συνήθης και αφορά μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις.

Η μέτρηση του κοινωνικού αποτελέσματος με συγκεκριμένα κριτήρια και δείκτες αποτελεσματικότητας (KPI's) είναι συνήθης πρακτική και πολλές επιχειρήσεις επιδιώκουν να αυξάνουν την αποδοτικότητα του Social Impact και τα διαπιστευτήρια κοινωνικής δράσης τους μέσω αυτού.

Connection Crew

Η Connection Crew ιδρύθηκε το 2005 είναι κοινωνική επιχείρηση (CIC) με σκοπό την εργασιακή ένταξη και οικονομική αυτοτέλεια των αστέγων στο Λονδίνο.

Απασχολεί μόνιμα 19 άτομα, έχει εντάξει εργασιακά 45 άτομα, αναλαμβάνει εργασίες κατασκευών, εκδηλώσεις, υπηρεσίες μεταφοράς, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, προσωπικό με ποικίλες εξειδικεύσεις και εργάζεται 24ωρες το 24ωρο

Παρέχει 10 ημέρες εντατική εκπαίδευση στο πεδίο δράσης για να προετοιμάσει τα νέα μέλη για εργασία σε συγκεκριμένο αντικείμενο επιλογής τους

Η Paperchain ξεκίνησε την

λειτουργία της 1990 ως
συνεταιρισμός και σήμερα
λειτουργεί ως εταιρεία
περιορισμένης ευθύνης.

Διευθύνεται από **4 συνεταιριστές**
οι οποίοι είναι εργαζόμενοι επίσης
και προσφέρει υπηρεσίες
ανακύκλωσης χαρτιού,
συσκευασιών, και ηλεκτρονικών
συσκευών στην τοπική κοινότητα
του Exeter City. **Είναι μη**
κερδοσκοπική εταιρία και
λειτουργεί με πρακτικές ηθικού
και δίκαιου εμπορίου με στόχο την
βιωσιμότητα επενδύοντας στο
επαγγελματικό μέλλον των
εταίρων.

Η Appoint Us είναι μη κερδοσκοπική εταιρεία κοινωνικού ενδιαφέροντος (CIC).

Συνεργάζεται και προσφέρει υπηρεσίες σε ηλικιωμένους στην τοπική κοινότητα του Coventry (~300,000 κάτοικοι).

Διευθύνεται από 3 συνεταιριστές και 10 άτομα προσωπικό.

Οι προσφερόμενες υπηρεσίες

- Εκτίμηση διανοητικής ικανότητας
- Εκτίμηση αναγκών φροντίδας
- Συνεχής έλεγχος Υγείας
- Συμβουλές και αξιολόγηση
- Επιμέλεια υπερηλίκων
- Νομική στήριξη επιμέλειας παιδιών

Η Second Chance Group ιδρύθηκε το 2008. Μέσω του αθλητισμού αντιμετωπίζει τις συνέπειες ζωής της κακής παιδικής ηλικίας στην ενήλικη. Προσφέρει προγράμματα με στόχο την μείωση της εγκληματικότητας και των φυλακισμένων ατόμων.

Δ.Σ: 10 άτομα (κάποιοι εθελοντές)

Προσωπικό: 12 Coaches

Τα προγράμματα

- Εκπαίδευση για Coaches
- Πρόγραμμα για ποινικούς με αναστολή μέσω του αθλητισμού
- Mentoring σε νέους που είναι σε κίνδυνο εγκατάλειψης σχολείου
- Δημιουργία Εθνικής ένωσης αθλητισμού νέων για την απάλειψη του εγκλήματος

ΕΥΡΩΠΗ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

ΓΑΛΛΙΑ

Στην χώρα υπάρχει ισχυρή πολιτική αναγνώριση του τομέα των κοινωνικών επιχειρήσεων και από το 2010 έχει συγκροτηθεί και νομικά το Ανώτατο Συμβούλιο Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Η αντιπροσωπευτική νομική μορφή κοινωνικής επιχείρησης είναι η Société Cooperative d'intérêt Collectif (SCIC), η οποία δημιουργήθηκε το 2002. Είναι η νομική ενσωμάτωση της ιδέας ενός κοινωνικού συνεταιρισμού ως επιχείρηση με κοινωνικούς στόχους.

Ωστόσο, οι περισσότερες κοινωνικές επιχειρήσεις στη Γαλλία χρησιμοποιούν τη μορφή της ένωσης, επειδή είναι ευέλικτη και φθηνότερη στην ίδρυση.

ΕΥΡΩΠΗ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

ΓΑΛΛΙΑ

Υπάρχουν πολλές οργανώσεις που περιλαμβάνονται στην κατηγορία της Κοινωνικής Οικονομίας. Είναι είναι συνεταιρισμοί κοινής ωφελείας, ταμεία αλληλασφάλισης, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις (ενώσεις και ιδρύματα) με εμπορικές δραστηριότητες, και γενικά επιχειρήσεις με κυρίως κοινωνικό σκοπό.

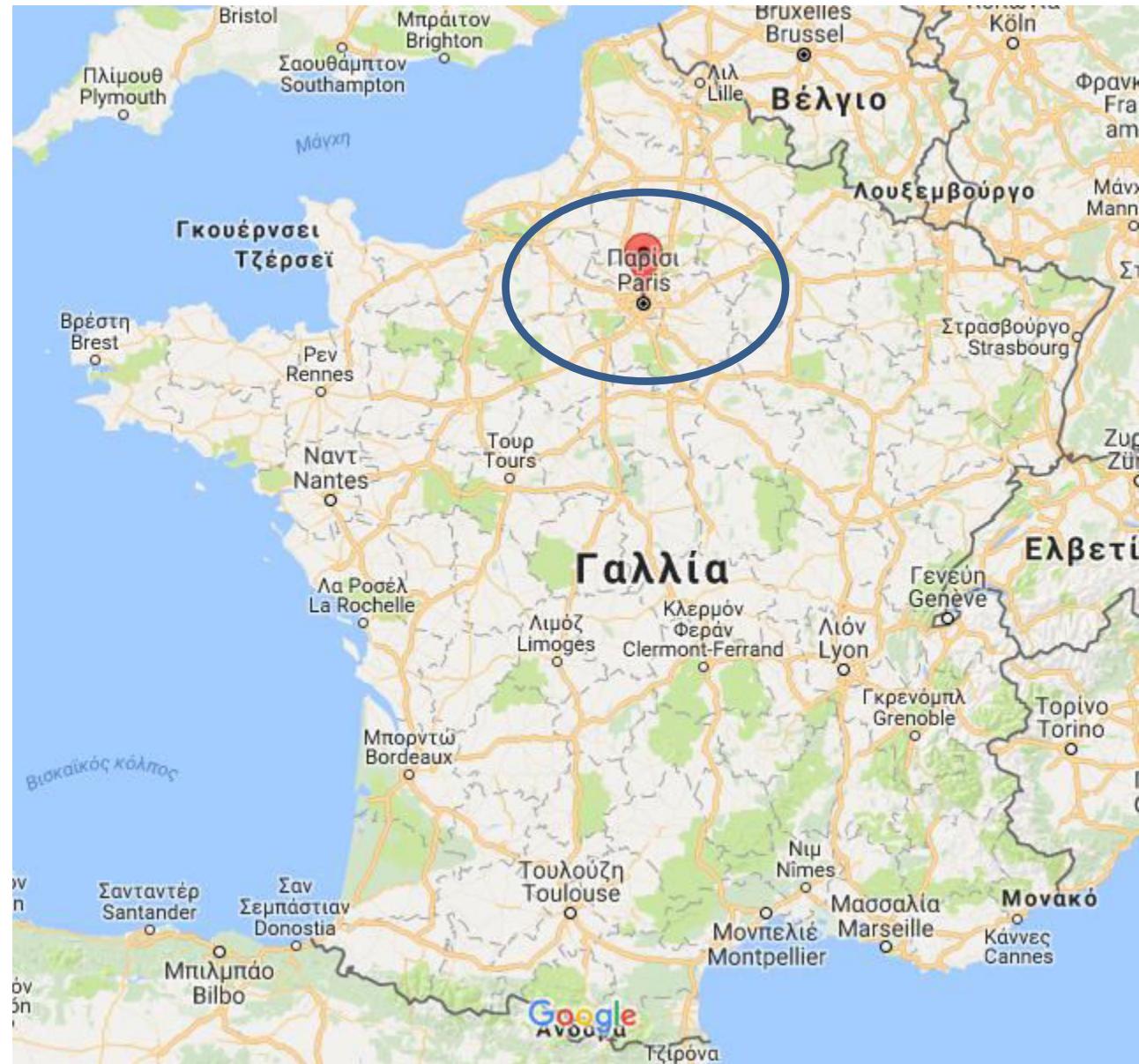
Από δημοσιευμένα δεδομένα του 2011, αναφέρεται ότι υπήρχαν περίπου 215.000 φορείς στην κατηγορία της κοινωνικής οικονομίας εκ των οποίων 180.000 ενώσεις, 24.000 συνεταιρισμοί, 7.200 εταιρείες αλληλασφάλισης και γύρω στα 1100 ιδρύματα όπου εργάζονται συνολικά 2,2 εκατ άτομα το 10% του συνολικού εργατικού δυναμικού.

Με βάση ωστόσο διάφορες μελέτες και δημοσιευμένα στοιχεία, οι φορείς που πληρούν τον ορισμό της ΕΕ κυμαίνονται από 6.000 έως 28.000 κοινωνικές επιχειρήσεις στη Γαλλία. Οι SCIC ήταν μόνο 315 το 2013.

GROUPE SOS

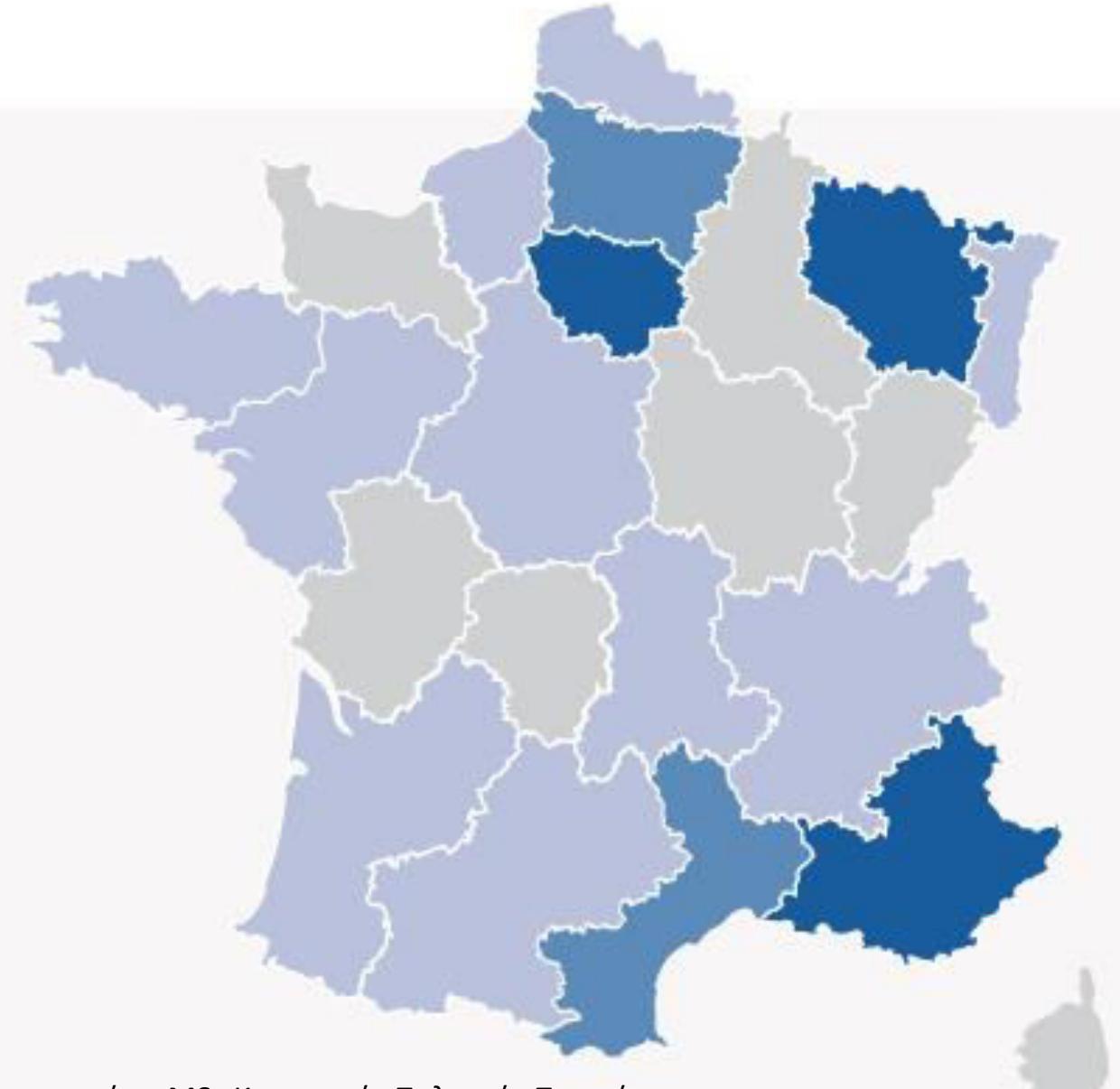
To **Groupe SOS** ιδρύθηκε το 1984 και απασχολεί 15.000 εργαζόμενους σε 405 δομές. 300 σε 12 περιφέρειες της χώρας και 105 σε 35 άλλες χώρες με συνολικό τζίρο 900 εκ δολάρια. Είναι μια από τις σημαντικότερες κοινωνικές επιχειρήσεις της Ευρώπης. Συντελεί στην βελτίωση της ζωής **1 εκατομμυρίου** ωφελουμένων κάθε χρόνο.

Προσφέρει προγράμματα εργασιακής ένταξης και εκπαίδευσης σε μειονεκτούσες ομάδες (πρόσφυγες, άνεργοι, άστεγοι θετικοί HIV και παραβατικοί) πρόσβασης στο σύστημα υγείας, πρόσβαση ηλικιωμένων σε οίκους ευγηρίας, συμβουλευτική για την φροντίδα βρεφών και ψυχολογική υποστήριξη μονογονεϊκών οικογενειών

Παρουσία του Groupe SOS ανά περιφέρεια

ΕΥΡΩΠΗ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

ΙΣΠΑΝΙΑ

Υπάρχουν 3 θεσμοθετημένες μορφές κοινωνικών επιχειρήσεων στην Ισπανία:

- οι συνεταιρισμοί Κοινωνικής πρωτοβουλίας,
- τα κέντρα προστατευόμενης απασχόλησης
- και οι κοινωνικές επιχειρήσεις εργασιακής ένταξης WISE (Work integration Social enterprises). Οι φορείς που πληρούν τα κριτήρια λειτουργίας των κοινωνικών επιχειρήσεων της ΕΕ είναι εταιρείες που ανήκουν στους εργαζόμενους αλλά και μη κερδοσκοπικές με εμπορική δραστηριότητα.

ΕΥΡΩΠΗ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

ΙΣΠΑΝΙΑ

Τα διαθέσιμα στοιχεία για την κοινωνική οικονομία από το CEPES (Confederación Empresarial de Economía Social) δείχνουν ότι το 2013 υπήρχαν 44.500 κοινωνικές επιχειρήσεις.

Εκτιμήσεις δείχνουν ότι τα κριτήρια της ΕΕ τα συγκεντρώνουν μόνο 8000 από αυτές. (με εξαίρεση τους συνεταιρισμούς κοινωνικής πρωτοβουλίας).

Ο Mondragon δεν είναι κοινωνική επιχείρηση. Αναφέρεται μόνο για ιστορικούς λόγους

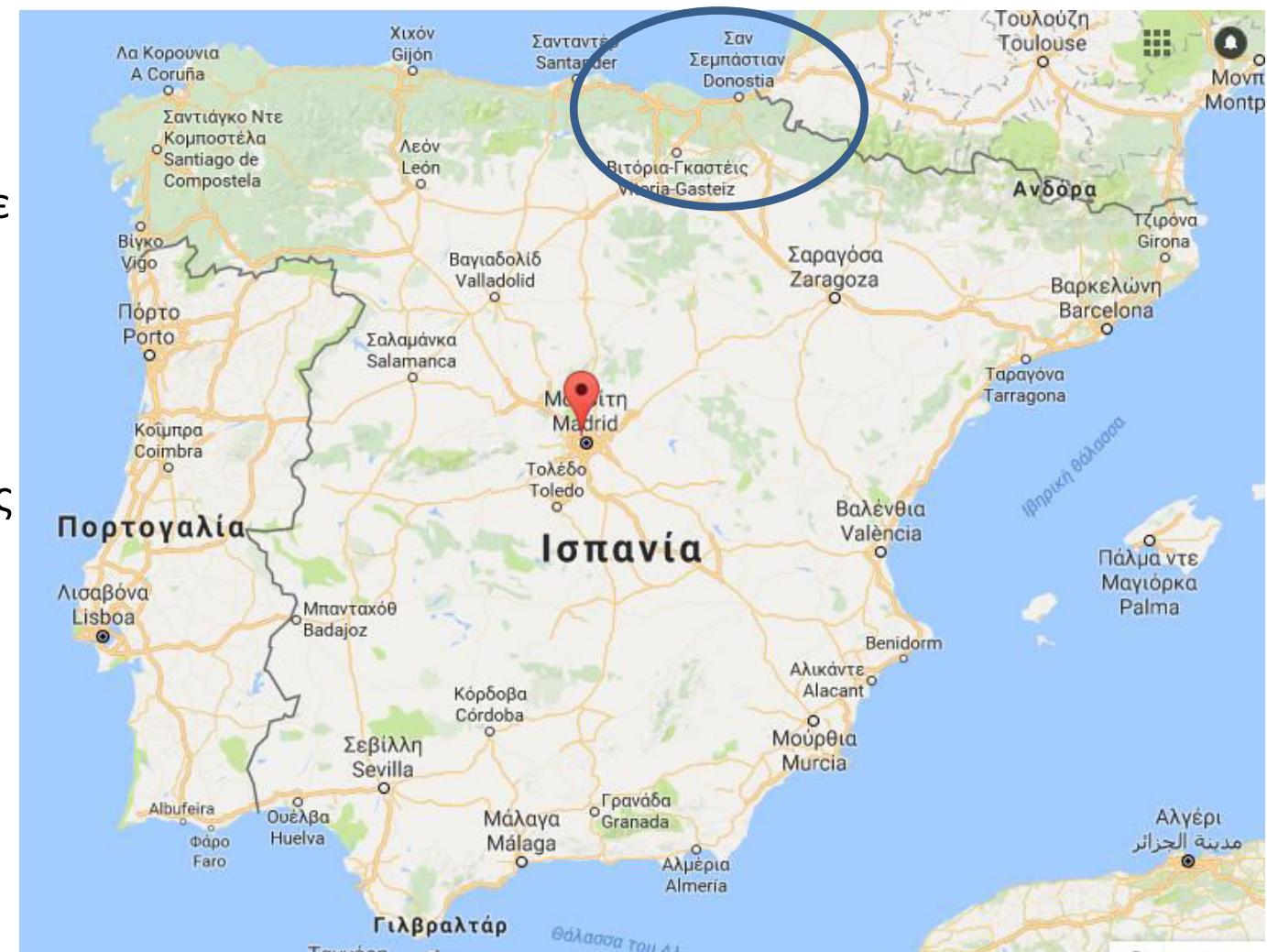
MONDRAGON

Finance
Industry
Retail
Knowledge

Επενδύσεις, Βιομηχανία, Λιανικές πωλήσεις Εκπαίδευση

Το 1943 στην πόλη Modragon (7000 κατοίκων τότε) μια ομάδα κατοίκων ίδρυσε μια τεχνική σχολή η οποία δημιούργησε ειδικευμένο τεχνικό προσωπικό για τις σχεδόν κατεστραμμένες από τον πόλεμο επιχειρήσεις της περιοχής αλλά ταυτόχρονα και εκπαίδευσε τις επερχόμενες γενιές στελεχών του συνεταιρισμού.

Ο Mondragon δεν είναι κοινωνική επιχείρηση. Αναφέρεται μόνο για ιστορικούς λόγους

MONDRAGON

Finance
Industry
Retail
Knowledge

HUMANITY
AT WORK

Επενδύσεις, Βιομηχανία, Λιανικές πωλήσεις Εκπαίδευση

Πριν τη δημιουργία του συνεταιρισμού (1941) ο καθολικός ιερέας Jose Maria Arizmendiarrieta προετοίμασε μέσω της εκπαίδευσης τους νέους της περιοχή διδάσκοντας τους μια νέα μορφή ανθρωπισμού που βασίζεται στην αλληλεγγύη και τη συμμετοχή, σε αρμονία με την Καθολική κοινωνική διδασκαλία, ταυτόχρονα όμως διέδωσε της σημασία της απόκτησης τεχνικής γνώσης και εξειδίκευσης. Το 1955, επέλεξε πέντε από αυτούς τους νέους ανθρώπους να δημιουργήσουν την πρώτη εταιρεία του συνεταιρισμού και των βιομηχανικών αρχή της Mondragon Corporation την Talleres Ulgor, την σημερινή βιομηχανία ηλεκτρικών συσκευών Fagor Electrodomésticos.

Η Mondragon Corporation σήμερα είναι μια ομοσπονδία συνεταιρισμών εργαζομένων που βασίζεται στη βασική περιφέρεια της Ισπανίας. Το πρώτο προϊόν της ήταν σόμπες κηροζίνης. Είναι η δέκατη μεγαλύτερη ισπανική εταιρεία σε κύκλο εργασιών και ο μεγαλύτερος επιχειρηματικός όμιλος στη Χώρα των Βάσκων. Στο τέλος του 2014, απασχολούσε 74.117 άτομα σε 257 επιχειρήσεις και οργανισμούς σε τέσσερις τομείς δραστηριότητας:. Οικονομικών, της βιομηχανίας, του λιανικού εμπορίου και της γνώσης.

Η συνεταιρισμοί Mondragon λειτουργούν σύμφωνα με τη αξίες και την Συνεταιριστική Ταυτότητα που ορίζεται από την ICA (Διεθνής Συνεταιριστική Συμμαχία).

Ο κύκλος εργασιών της Modragon το 2015 ήταν 11,3 δισεκατομμύρια Euros

Στυλιανός Κατωμέρης, Κοινωνικός επιχειρηματίας, MSc Κοινωνικής Πολιτικής Παντείου

Η TASUBIN SA είναι μη κερδοσκοπική ανώνυμη εταιρεία με εταιρικό στόχο την εργασιακή και κοινωνική ένταξη των ατόμων με διανοητική υστέρηση.

Ιδρύθηκε το 1989 από

την κυβέρνηση της Ναβάρρας και την ANFAS, ένωση

οικογενειών και φίλων για τα άτομα με πνευματική μειονεξία.

Το μετοχικό κεφάλαιο

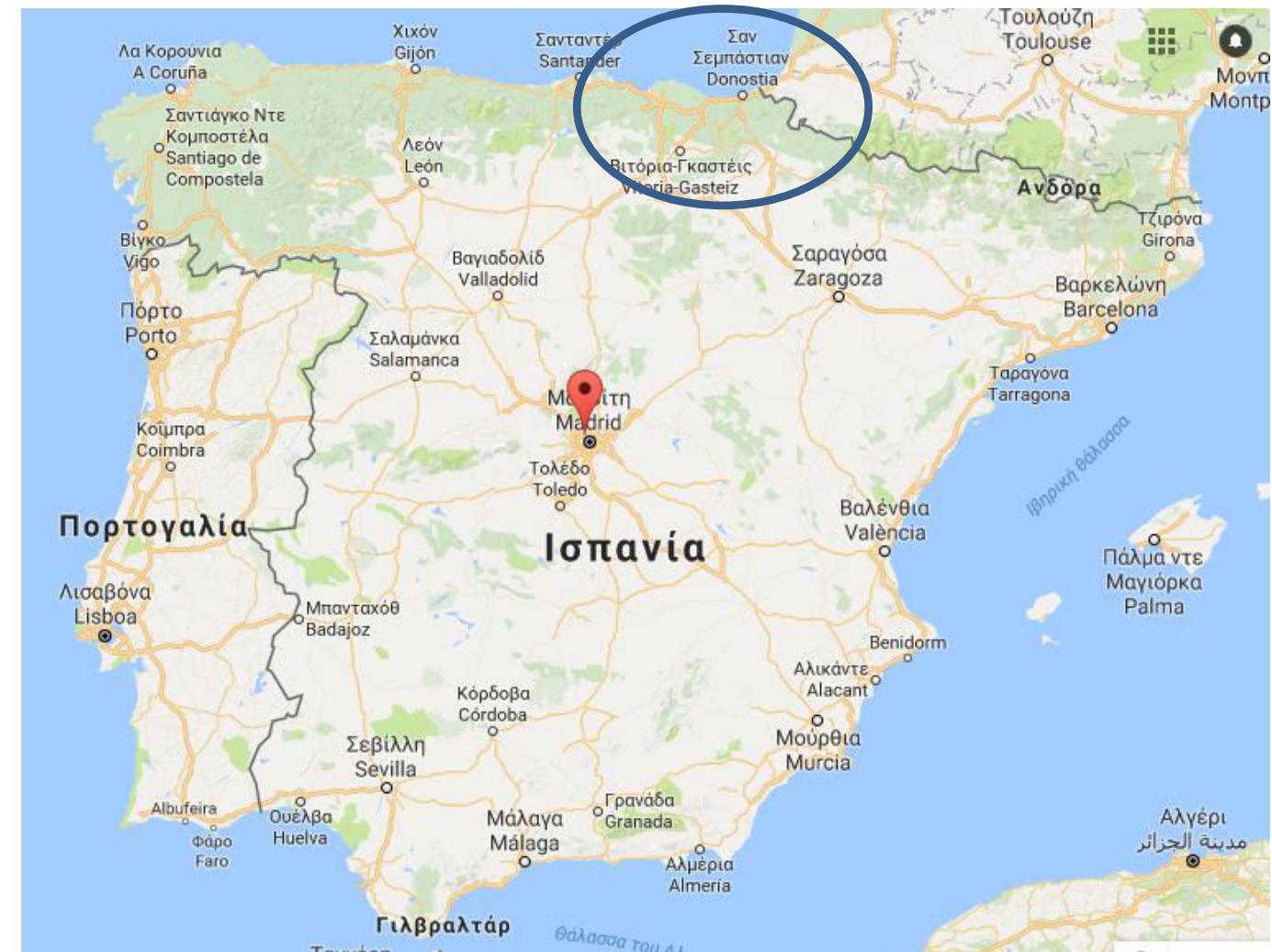
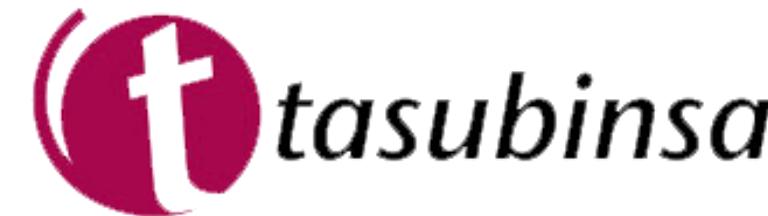
της εταιρείας

συντίθεται από την

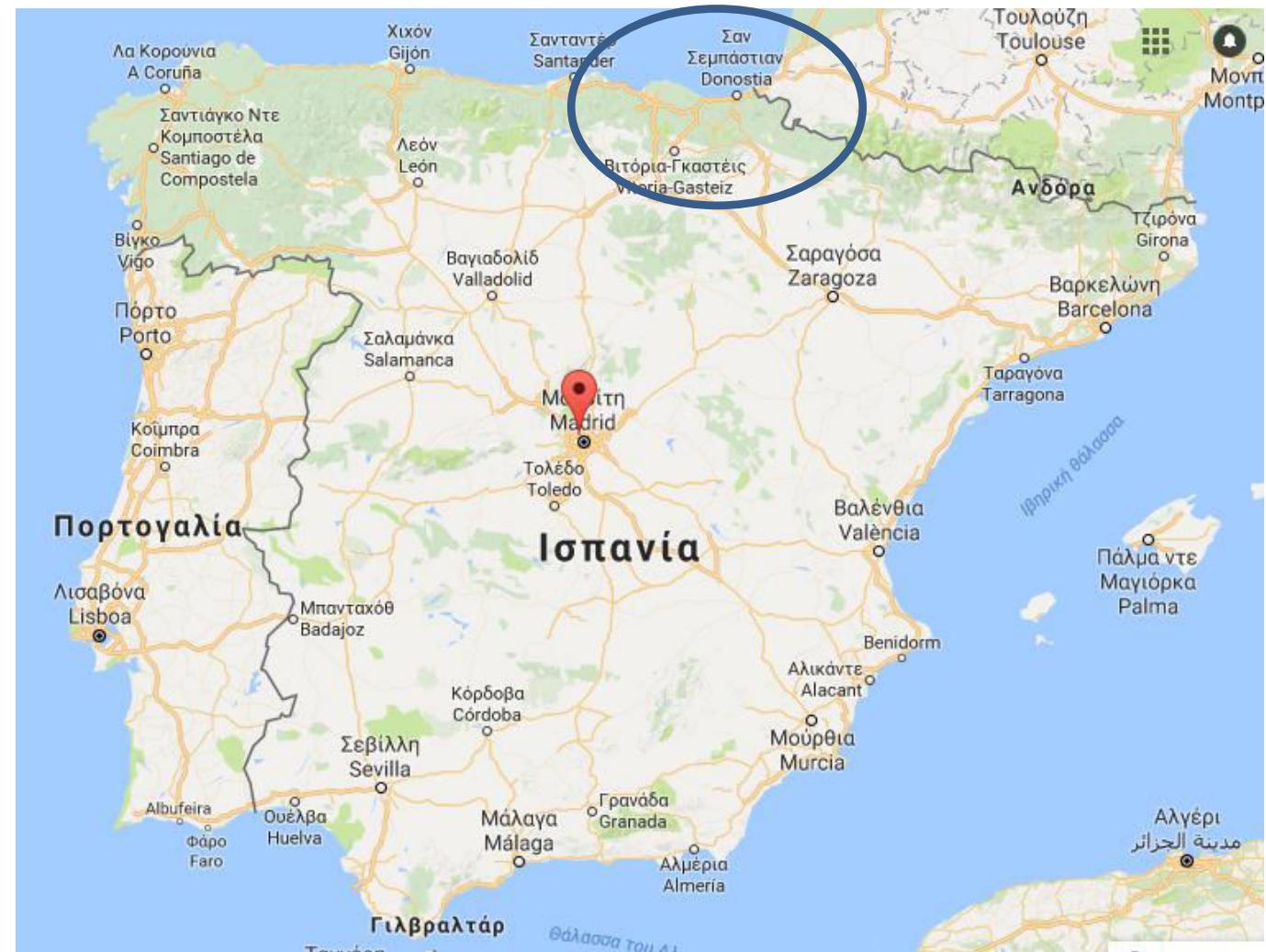
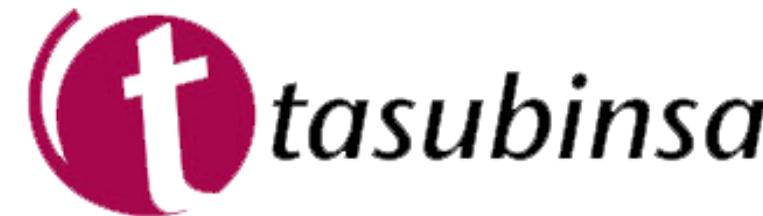
ANFAS (78%) και την

ιδιωτική εταιρεία

Fundosa (22%).

Η εταιρεία παράγει για τρίτους πλαστικά αντικείμενα, σωλήνες και διάφορα καλώδια, παρέχει υπηρεσίες καλλιέργειας γαιών, υπηρεσίες καθαρισμού ρούχων και συναφών ειδών και catering. Σήμερα, απασχολεί 1.400 άτομα των ευπαθών ομάδων εργάζονται στις καλλιέργειες της περιοχής Ναβάρρα ενώ μέρος των εργαζομένων λαμβάνει σχετική εκπαίδευση στο πεδίο. Κύκλος εργασιών 2012: 13,8 Euros

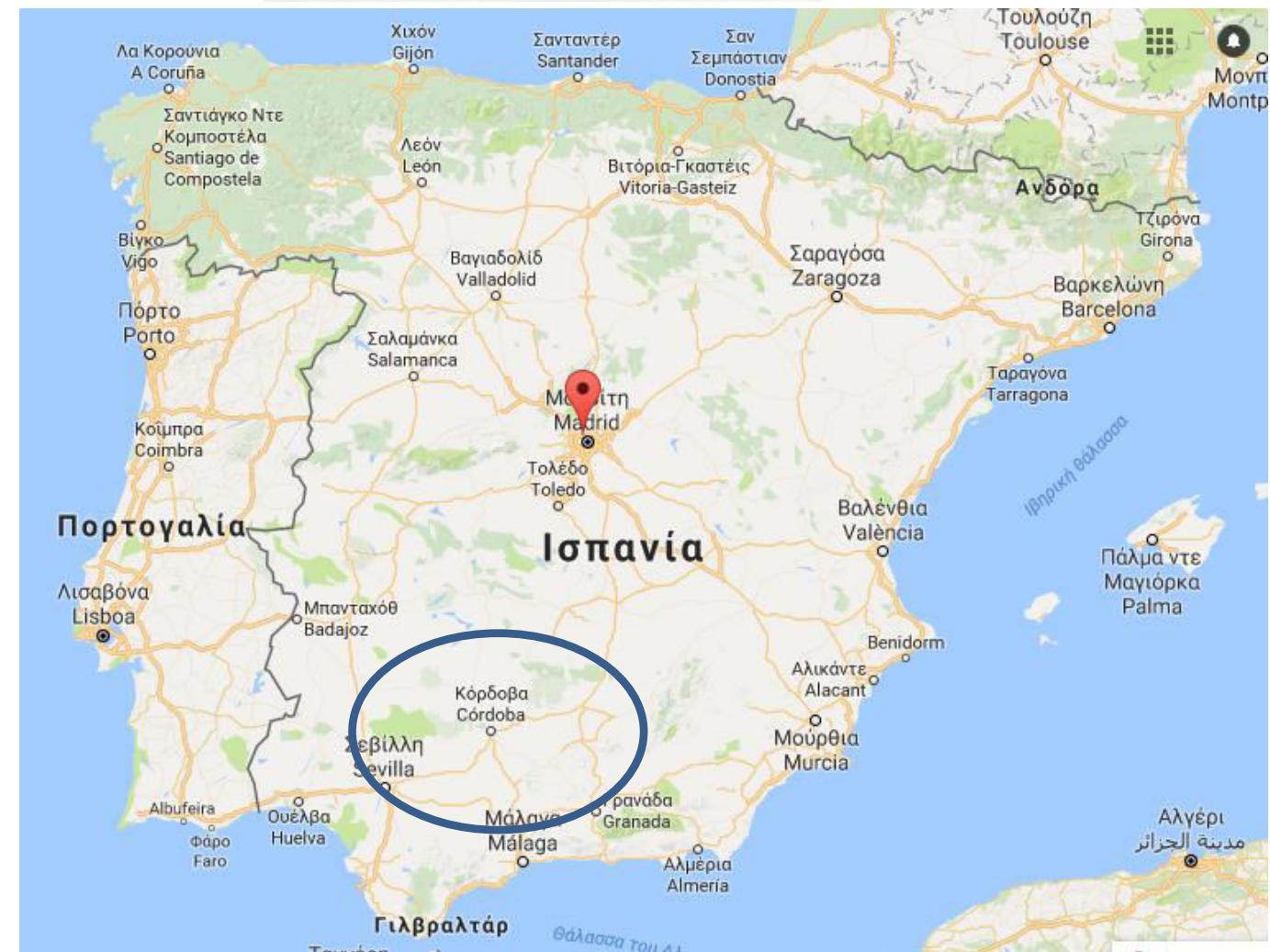

Η εταιρεία Πράσινες
ζώνες της Κόρδοβα
**(Zonas Verdes Cordobesas
S.L.)** ιδρύθηκε το 1984
από την ADCAM (ένωση
για την υποστήριξη
εφήβων και παιδιών).

Υπηρεσίες Κηπουρικής
Ασχολείται με την
εργασιακή ένταξη και
εκπαίδευση των εφήβων
με σκοπό την μείωση της
παραβατικότητας.

Είναι μη κερδοσκοπική
κοινωνική επιχείρηση.

**Απασχολεί 58 άτομα εκ
των οποίων το 70% είναι
μέλη των ευπαθών
ομάδων νέων. Κύκλος
εργασιών 2012: 1,14
Euros**

ΕΥΡΩΠΗ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

ΙΤΑΛΙΑ

Στην Ιταλία ο νόμος περί Κοινωνικών Συνεταιρισμών (1991) δημιούργησε 2 μορφές κοινωνικών συνεταιρισμών. Αυτούς που παρέχουν κοινωνικές, υγειονομικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες (τύπος Α) και όσους παρέχουν υπηρεσίες εργασιακής ένταξης σε μειονεκτούντα άτομα (τύπος Β).

Ο νεώτερος νόμος του 2006 εισάγει ένα νομικό πλαίσιο εντός του οποίου οι επιλέξιμοι φορείς μπορούν να χαρακτηριστούν κοινωνικοί ανεξάρτητα από την ιδιοκτησία ή την οργανωτική δομή.

Μπορούν στο εξής να είναι παραδοσιακοί συνεταιρισμοί, κοινωνικοί συνεταιρισμοί, ή παραδοσιακές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (δηλαδή ενώσεις και ιδρύματα).

Η Spazio Aperto ιδρύθηκε το 1999

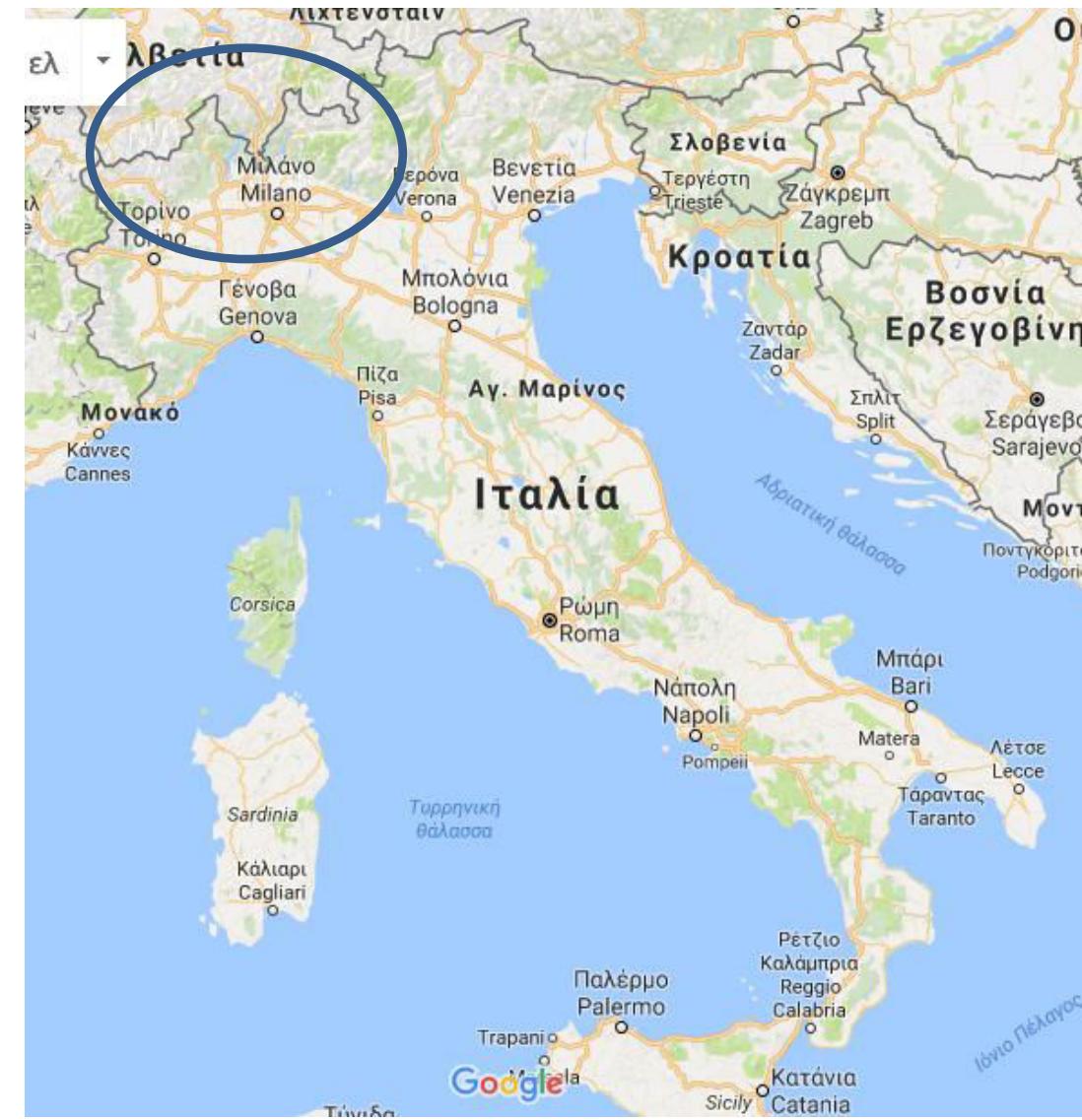
και είναι κοινωνική επιχείρηση τύπου A μέλος της κοινοπραξίας SIS (Spazio Aperto Servizi) και κέντρο για τη φροντίδα του τραυματικών εμπειριών παιδιών και των οικογενειών τους.

Λειτουργεί δύο κέντρα, καθένα από τα οποία φιλοξενεί οκτώ παιδιά σε ηλικίας μεταξύ 2 και 12 ετών. Αυτά τα παιδιά έχουν όλα υποστεί σοβαρό ψυχικό τραύμα για διάφορους λόγους, συμπεριλαμβανομένης της σωματικής και σεξουαλικής κακοποίησης, αιμομιξίας, εγκατάλειψης αλλά και ως επίπτωση της έλλειψης γονικών δεξιοτήτων. Πολλά από τα παιδιά έχουν χάσει γονείς λόγω βίας ή ατυχημάτων.

Spazio Aperto

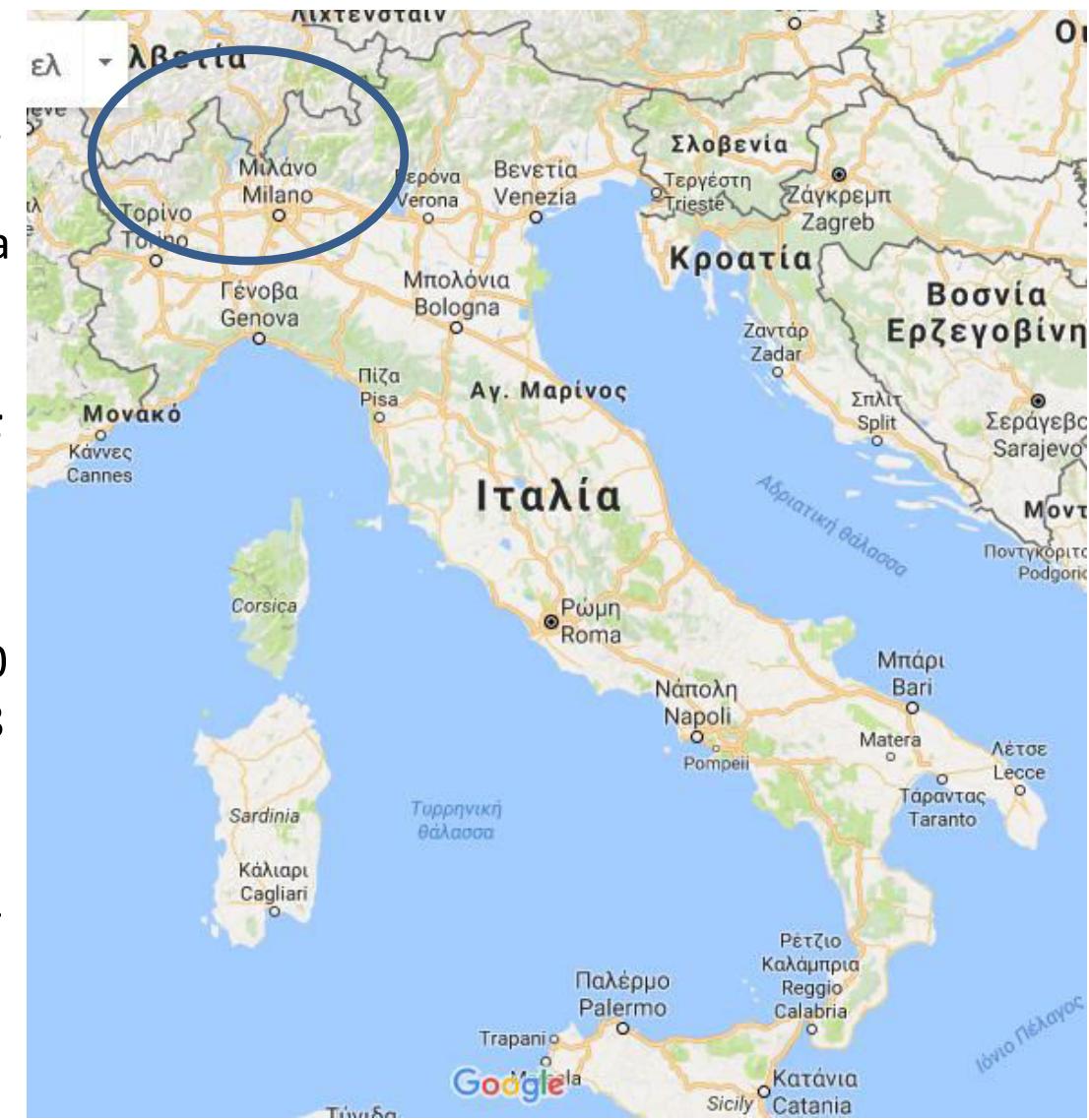
Società Cooperativa Sociale

**Οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί II
Fontanile (α τύπου για άτομα με
μαθησιακές δυσκολίες) και Viridalia
(β τύπου, εργασιακής ένταξης)**

ενοικίασαν μια παλιά αγροικία με μια
μικρή γεωργική εκμετάλλευση από
την κοινότητα του Μιλάνου. Η Viridalia
παρέχει υπηρεσίες κηπουρικής στην
κοινότητα και σε ιδιώτες. Η Viridalia
σήμερα έχει κύκλο εργασιών 16 εκατ
Ευρώ εκ των οποίων το 40%
προέρχεται από τις δημόσιες
συμβάσεις. Και οι δύο κοινωνικές
επιχειρήσεις απασχολούν συνολικά 20
εργαζόμενους από τους οποίους οι 18
είναι μέλη. Η II Fontanile έχει
σύμβαση με το Μιλάνο σύμφωνα με
τον νόμο 381/91 και είναι σχετικά νέα
επιχείρηση και έχει κύκλο εργασιών
100,000 Ευρώ, 30% από τα οποία
είναι συμβάσεις με την κοινότητα.

II Fontanile and Viridalia co-operatives

ΕΥΡΩΠΗ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία για την κοινωνική επιχειρηματικότητα στη Γερμανία, ούτε καν ένας επίσημος ορισμός και δεν υπάρχουν σχέδια για την ψήφιση σχετικών νόμων στο εγγύς μέλλον.

Ένα μεγάλο μέρος του νομικού πλαισίου αφορά τον λεγόμενο παραδοσιακά «τρίτο τομέα» που αναφέρεται στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, όπως αυτές ορίζονται στον γερμανικό κοινωνικό κώδικα, και οι διάφορες μορφές εμπλοκής τους στα κοινά που κυριαρχούνται από ένα ισχυρό οικοσύστημα ιδρυμάτων και των ενώσεων.

Υπάρχει υποστήριξη του δημοσίου προς στον «τρίτο τομέα», (παραδοσιακών και των νέων κοινωνικών επιχειρήσεων). Παρά ταύτα, η εμπλοκή του κράτους στην κοινωνική επιχειρηματικότητα δεν θεωρείται σημαντική και δεν υπάρχουν σαφώς καθορισμένες ομάδες-στόχοι αναφορικά με τις πρωτοβουλίες των κοινωνικών επιχειρήσεων.

ΕΥΡΩΠΗ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

GERMANY

Το γεγονός ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη θεσμική μορφή ούτε νομικό καθεστώς, αποκλειστικά για τις κοινωνικές επιχειρήσεις συνεπάγεται ότι ο χαρακτηρισμός μιας επιχείρησης που έχει στόχο το «κοινό όφελος» μπορεί να δοθεί σε όλες τις μορφές των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, ενώσεις, ιδρύματα και συνεταιρισμούς εφόσον πληρούν ορισμένες νομικές απαιτήσεις (κυρίως: ο πρωταρχικός στόχος της οργάνωσης πρέπει να είναι σύμφωνος με τους σκοπούς όπως νομικά ορίζεται για το δημόσιο όφελος, (καμιά διανομή πλεονάσματος και το πάγωμα των περιουσιακών στοιχείων)).

Ωστόσο, στο φορολογικό καθεστώς δεν συνεπάγονται οποιεσδήποτε συγκεκριμένες απαιτήσεις και το πεδίο των δραστηριοτήτων της «δημόσιας ωφέλειας» είναι μάλλον περιορισμένο.

Οι τέσσερις τύποι 3^{ου} τομέα είναι οι παρακάτω:

- 1) Συνεταιρισμοί, 2) Φιλανθρωπικές (κοινωνικές) επιχειρήσεις και WISE, 3) Ιδρύματα, 4) ενώσεις εθελοντών

Η RheinFlanke ιδρύθηκε στην Κολωνία στο 2006 με δραστηριότητα στην εργασιακή κινητικότητας παιδιών και νέων. Η στόχευση της είναι να βοηθήσει τους νέους σε κατάσταση ανέχειας μέσω αθλητικών προγραμμάτων να αναπτύξουν νέες δεξιότητες. Διοικείται από τους δύο ιδρυτές της, το Διοικητικό Συμβούλιο (οι περισσότεροι από αυτούς προσωπικότητες από την τηλεόραση, την πολιτική και την τοπική οικονομία), και το εποπτικό συμβούλιο.

Απασχολεί σήμερα 30 υπαλλήλους (σύντομα 50) και μόνο οριακά καταφεύγει σε εθελοντές. Η RheinFlanke έχει κύκλο εργασιών περίπου 1,5 εκατομμύρια (70% έργα από τις δημόσιες αρχές και 30% δωρεές από μεγάλα ιδρύματα και προσωπικότητες). Δεν έχει εισοδήματα από τους τελικούς χρήστες. Έχει νομικό καθεστώς ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης αλλά δημοσίου συμφέροντος.

CHANCENWERK

Η κοινωνική επιχείρηση Chancenwerk ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του Murat Vural και την αδελφή του Şerife Vural το 2004.

Στόχος της η καταπολέμηση της ανισότητας στην πρόσβαση των παιδιών με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες στο γερμανικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Ιδρύθηκε στη πόλη Castrop - Rauxel, στην Ρουρ. Σήμερα βοηθάει στην προετοιμασία 2400 μαθητές ετησίως σε όλη την χώρα. Η οργάνωση βασίζεται σε μισθωτούς και στην εθελοντική προσφορά μαθητών. **Έχει κύκλο εργασιών ύψους ενός εκατομμυρίου ευρώ, 70% από δωρεές ιδρυμάτων, 15% από εταιρική κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων, και 15% από συνδρομές των μελών.** Πρόσφατα έλαβε και αποζημιώσεις για τις υπηρεσίες της από το δημόσιο περίπου στο 1% του συνολικού τζίρου της.

Στυλιανός Κατωμέρης, Κοινωνικός επιχειρηματίας, MSc Κοινωνικής Πολιτικής Παντείου

ΕΥΡΩΠΗ

Κοινωνική επιχειρηματικότητα-παραδείγματα

ΒΕΛΓΙΟ

Όπως και στην Γερμανία έτσι και στο Βέλγιο δεν υπάρχει νομική μορφή σχεδιασμένη ειδικά για τις κοινωνικές επιχειρήσεις. Το 1995, δημιουργήθηκε νομικό καθεστώς για την «εταιρεία κοινωνικού σκοπού». Ο χαρακτηρισμός αυτός μπορεί να δοθεί σε οποιαδήποτε εμπορική επιχείρηση (συνεταιρισμό ή ιδιωτική εταιρεία) επιδιώκει κάποιο κοινωνικό σκοπό και όχι την οικονομική ωφέλεια των εταίρων υποκείμενη βέβαια σε μια σειρά προκαθορισμένων όρων (περιορισμένη ή καθόλου διανομή πλεονάσματος και δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων).

Το νομικό καθεστώς της «εταιρείας κοινωνικού σκοπού» ωστόσο, δεν χρησιμοποιείται ευρέως. Η βελγική νομοθεσία (όπως και η Γερμανική) επιτρέπει τις κατ' αποκλειστικότητα δημόσιες συμβάσεις κυρίως για WISE κοινωνικές επιχειρήσεις.

<http://www.socialenterprisebuzz.com/2014/05/06/5-facts-about-social-enterprise-in-belgium/>

Wase Werkplaats vzw - Industriezone
T.T.S. - Zone A, Kapelanielaan 20
9140 Temse

H Wase Werkplaats

ιδρύθηκε το 1965 και

ασχολείται με την εργασιακή ένταξη ατόμων διανοητικές αναπτηρίες ή ειδικές ανάγκες εργασίας.

Απασχολεί 700 εργαζόμενους σε τρείς εγκαταστάσεις, 500 από τους οποίους ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες.

Ειδικεύεται στην Συσκευασία, στην κηποτεχνία και στην παροχή προσωπικού outsourcing. Ο κύκλος εργασιών ξεπερνάει τα 10 εκατ euro.

**Οι προκλήσεις μίας κοινωνικής
επιχείρησης.**

Ελληνικό & Διεθνές Περιβάλλον

ΣΥΝΟΨΗ